

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1787

Vragen van de leden **Bontes** en **Van Klaveren** (beiden Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Defensie over *een opgepakte anti-IS-strijder* (ingezonden 19 januari 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 8 maart 2016).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Anti-IS-strijder opgepakt»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe oordeelt u over het moedige besluit van de betreffende veteraan om zich in te zetten voor de strijd tegen de terroristen van Islamitische Staat (IS)?

Antwoord 2

Het onderzoek door het Openbaar Ministerie naar Jitse A. loopt nog. Ik ga niet in op een individuele casus die nog onderwerp is van een strafrechtelijk onderzoek.

Vraag 3

Waarom kunnen teruggekeerde jihadisten in Nederland hulp krijgen bij het vinden van een baan, huis en opleiding en wordt deze anti-IS-strijder opgepakt en zelfs vastgezet?

Antwoord 3

Het onderzoek door het Openbaar Ministerie naar Jitse A loopt nog. Ik ga niet in op een individuele casus die nog onderwerp is van een strafrechtelijk onderzoek.

Ten aanzien van mogelijk terugkerende jihadisten geldt dat alle beschikbare middelen bij de landelijke en lokale partners worden aangewend om eventuele risico's die van hen uit kunnen gaan weg te nemen. Politie en AIVD maken een inschatting van de potentiële dreiging die van onderkende terugkeerders uitgaat. Bij een terugkeerder is een merkbare interventie

¹ <http://m.telegraaf.nl/binnenland/article/25014638/anti-is-strijder-opgepakt>

gewenst. Het uitgangspunt is dan ook direct aanhouden van terugkeerders en veilig stellen van bewijsmateriaal. Het OM kan, waar opportuun, overgaan tot strafvervolging. Waar nodig houden politie en AIVD terugkeerders scherp in beeld, blijven zij alert op ontwikkelingen en delen zij relevante informatie waar mogelijk.

Terugkeerders worden daarnaast in het lokale domein regelmatig besproken in een multidisciplinair casusoverleg. Hierin werken de betrokken landelijke en lokale partijen (strafrechtelijk en bestuurlijk) intensief samen met het doel informatie uit te wisselen en een pakket met de meest effectieve maatregelen samen te stellen. Deze aanpak is altijd maatwerk en verschilt dus van persoon tot persoon. De casusoverleggen dragen binnen gemeenten bij aan een integraal beeld van de gekende (potentiële) uitreizigers en terugkeerders. De NCTV heeft bij deze casusoverleggen een adviserende rol en brengt, waar nodig, expertise in.

Vraag 4

Hoe verhoudt het voornemen van het Openbaar Ministerie (OM) om de veteraan in kwestie te gaan vervolgen zich tot de volgende uitlatingen van het OM eerder dit jaar: «Vroeger was het in dienst treden bij buitenlandse strijdkrachten strafbaar, nu is het niet langer verboden. Je mag alleen niet deelnemen aan een strijd tegen Nederland»?²

Antwoord 4

In oktober 2014 heeft het OM laten weten dat drie personen die met de Koerden meevochten tegen ISIS niet konden worden vervolgd voor het in vreemde krijgsmacht treden, omdat dit enkel strafbaar is wanneer men in krijgsmacht treedt bij een vreemde mogendheid waarmee Nederland in oorlog is of dreigt te raken. Naar aanleiding van deze mededeling is de onjuiste suggestie in de media gewekt dat personen die deelnemen aan een gewapende strijd in het geheel niet vervolgd zouden kunnen worden.³ In reactie hierop heeft het OM op 31 oktober 2014 laten weten dat deelname aan het gewapend conflict in Irak en Syrië in beginsel strafbaar is en dat Nederlanders die daar vechten gewoon onder het Nederlandse strafrecht kunnen worden vervolgd voor commune of terroristische misdrijven.⁴ Het doden van anderen, waaronder ISIS-leden, kan dus leiden tot een strafrechtelijke vervolging voor commune delicten, zoals moord. Het OM weegt per geval zorgvuldig af of opsporing en aansluitend vervolging haalbaar en opportuun is. Dit is uiteraard afhankelijk van de concrete omstandigheden. Op dit moment wordt opsporingsonderzoek verricht naar de handelingen van A. in Syrië. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal het OM vervolgens beoordelen of een strafrechtelijke vervolging mogelijk en opportuun is.

² <http://m.telegraaf.nl/binnenland/article/23200398/om%3A-leden-motorclub-mogen-tegen-isis-vechten>

³ <http://m.telegraaf.nl/binnenland/article/23200398/om%3A-leden-motorclub-mogen-tegen-isis-vechten>

⁴ <https://www.om.nl/onderwerpen/jihad-syriegangers/@87072/deelname-gewapend-0/>